

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 3 października 2016 r.

Poz. 5732

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN-I.4131.1.324.2016.16 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 30 września 2016 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446)

orzekam

nieważność uchwały nr XXI/143/2016 Rady Miejskiej w Zdunach z dnia 24 sierpnia 2016 r. w sprawie zasad przyznawania uczniom Stypendium Burmistrza za wyniki w nauce i wybitne osiągnięcia - **ze względu na istotne naruszenie prawa.**

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miejskiej w Zdunach nr XXI/143/2016 została podjęta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446) oraz art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm.).

Uchwałę doręczono organowi nadzoru w dniu 31 sierpnia 2016 r.

Dokonując oceny legalności przedłożonej uchwały organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1 (program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży i program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

Z powyższego jednoznacznie wynika, iż ustawodawca w pierwszej kolejności zobowiązał organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do przyjęcia programu, będącego aktem o charakterze wewnętrznym, wyznaczającym kierunki działania w zakresie wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, a następnie w oparciu o dany program, organ ten powinien określić szczegółowe warunki, zakres oraz tryb wyrównywania szans edukacyjnych uczniów.

Prezentowane stanowisko potwierdza orzecznictwo sądowo – administracyjne. W wyroku z dnia 23 października 2012 r., w sprawie o sygn. akt II SA/Bd 895/12, WSA w Bydgoszczy orzekł: „Wskazać należy bowiem, iż jedynie działając w oparciu o wspomniany program, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uprawniony jest do uchwalenia zasad i trybu przyznawania stypendiów, stanowiących akt prawa miejscowego. W przepisie art. 90t ust. 4 omawianej ustawy, ustawodawca wskazał bowiem jednoznacznie, iż szczegółowe warunki udzielenia pomocy stypendialnej organ stanowiący określić może w przypadku przyjęcia programu, o którym mowa w ust. 1. Bez uprzedniego przyjęcia wspomnianego programu, organ nie jest zatem uprawniony do podjęcia uchwały w przedmiocie wskazanym w art. 90t ust. 4 ustawy”. Tożsame stanowisko wyraził także WSA w Poznaniu w wyroku z dnia 5 maja 2016 r., sygn. akt IV SA/Po 207/16: „Jednakże z art. 90t ust. 4 cytowanej ustawy wynika, że określenie szczegółowych

warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, w tym stypendiów, o jakich mowa w art. 90t ust. 4 ustawy możliwe jest wówczas, gdy wcześniej przyjęty został regionalny lub lokalny program, o jakim mowa w art. 90t ust. 1 ustawy. W art. 90t ust. 4 wyraźnie stwierdzono, że „w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący (...) określa szczegółowe warunki”. Tak więc czym innym jest w świetle art. 90t ustawy lokalny program wyrównywania szans czy wspierania edukacji, czym innym zaś są szczegółowe warunki udzielania pomocy. Zgodzić się zatem należy (...), iż Rada nie może realizować delegacji ustawowej wynikającej z art. 90t ust. 4 ustawy bez wcześniejszej realizacji art. 90t ust. 1 ustawy”.

Mając powyższe na uwadze, organ nadzoru pismem z dnia 15 września 2016 r. zwrócił się do Rady Miejskiej w Zdunach z zapytaniem dotyczącym istnienia uchwały programowej, uchwalonej na podstawie art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty. W odpowiedzi na powyższe, Burmistrz Zdun pismem z dnia 19 września 2016 r., nr RM.0007.39.2016 wyjaśnił, że „Rada Miejska w Zdunach przed podjęciem w dniu 24.08.2016 r. uchwały nr XXI/143/2016 w sprawie zasad przyznawania uczniom Stypendium Burmistrza Zdun za wyniki w nauce i wybitne osiągnięcia nie uchwaliła programu, o którym mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty”.

Zatem stwierdzić należy, że oceniana uchwała Rady Miejskiej w Zdunach nr XXI/143/2016 w sposób istotny narusza treść art. 90t ust. 4 w zw. z art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, co uzasadnia konieczność stwierdzenia jej nieważności w całości.

Niezależnie od tego zauważyć należy, że Regulamin przyznawania Stypendium Burmistrza Zdun dla uczniów szkół prowadzonych przez Gminę Zduny za wyniki w nauce i wybitne osiągnięcia, stanowiący załącznik do uchwały nr XXI/143/2016, obejmuje swoim zakresem m. in. materię dotyczącą szczególnych osiągnięć artystycznych (vide: § 1 ust. 1, § 2 ust. 4, § 2 ust. 5, § 3 ust. 2 Regulaminu oraz Wnioski o przyznanie stypendium stanowiący załącznik do Regulaminu).

Powyższe zapisy Regulaminu dotyczące szczególnych osiągnięć artystycznych Rada uchwaliła z przekroczeniem kompetencji wynikającej z art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Jeżeli wolą Rady było określenie zasad, na jakich przyznawane będą stypendia za szczególne osiągnięcia artystyczne, to wskazać należy, że podstawą prawną do przyjęcia regulacji w tej materii stanowi przepis art. 7b ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r., poz. 406 ze zm.). Dodać przy tym należy, że stypendia przewidziane w wymienionej ustawie są kierowane do wszystkich osób - członków wspólnoty samorządowej - zajmujących się twórczością artystyczną, a nie tylko do uczniów.

W § 2 ust. 1 pkt 2, § 2 ust. 2 pkt 3 i w § 2 ust. 3 pkt 3 Regulaminu Rada uzależniła otrzymanie przez ucznia szkoły prowadzonej przez Gminę Zduny stypendium Burmistrza Zdun od określonej w wymienionych przepisach oceny z zachowania.

Tymczasem w świetle uregulowań art. 90t ust. 1 pkt 2 w zw. z ust. 4 ustawy o systemie oświaty, jedynym dopuszczalnym kryterium przyznania pomocy na wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży są uzdolnienia dzieci i młodzieży. Rada nie może więc wprowadzać żadnych dodatkowych kryteriów, m.in. związanych z oceną z zachowania. Tożsame stanowisko zajął WSA w Poznaniu w wyroku z dnia 5 maja 2016 r., sygn. akt IV SA/Po 207/16 orzekając, iż „nie można uzależniać przyznania pomocy od oceny zachowania. Regulamin, o którym mowa w art. 90t ust. 1 u.s.o. jest źródłem prawa powszechnie obowiązującego na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Przepis art. 90t ust. 1 u.s.o. nie wskazuje na inne kryteria, czy też cechy które pozwalałyby na rozróżnienie uczniów. Jedynie kategoria bycia uczniem uzdolnionym posiadającym konkretne osiągnięcia i wyniki w nauce powinna stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Szczegółowe warunki udzielania stypendium powinny być ustalone w taki sposób, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych bez ich różnicowania według innych, niż określone w ustawie, kryterium wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży”.

Powyższe uwagi dotyczą również pkt 4 Wniosku o przyznanie stypendium: „Ocena zachowania ucznia”.

Z treści § 3 ust. 7 Regulaminu wynika, że wnioski niekompletne nie będą rozpatrywane.

W ocenie organu nadzoru wprowadzenie takiej regulacji nie znajduje uzasadnienia prawnego. Analiza postanowień Regulaminu wskazuje na typowo administracyjny charakter postępowania w sprawie przyznania stypendium. W tym kontekście należy mieć na uwadze, że skoro postępowanie w sprawie przyznania stypendium lub odmowie jego przyznania jest postępowaniem administracyjnym, zastosowanie do niego będą miały również przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania

administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 ze zm.) dotyczące wnoszenia podań i uzupełniania ich braków na podstawie wezwania organu.

Końcowo organ nadzoru wskazuje, że we Wniosku o przyznanie stypendium Rada nałożyła na rodzica bądź opiekuna prawnego ucznia obowiązek złożenia oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych zawartych we Wniosku, nie podając tytułu ustawy, zgodnie z przepisami której te dane będą przetwarzane. Jednocześnie błędnie przywołano publikator, w którym ogłoszono ustawę stanowiącą normatywną podstawę do przetwarzania powyższych danych. Uchybienia te nie mają jednak charakteru wpływającego na ważność uchwały i załącznika.

W tym stanie rzeczy należało orzec jak w sentencji.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Zbigniew Hoffmann